

Betaenkning over forslag til lov om sygehusvæsenet.

(Afgivet af kommunaludvalget den 7. juni 1974).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med indenrigsministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Fællesrådet for danske Tjenestemand- og
Funktionærorganisationer,
Kommuneforeningen på Bornholm,
Kommunernes Landsforening,
Københavns amtskommune,
Københavns magistrat, overborgmestere-
ren,
Statens Kursus til højere forberedelses-
eksamen.

Udvalget, der har set lovforslaget i sammenhæng med virkningerne af den samlede byrdefordelingsreform, lægger vægt på, hvorledes de økonomiske virkninger vil blive både på det amtskommunale og det kommunale plan.

Indenrigsministeren har stillet nedestående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemotiets, venstres, det radikale venstres, det konservative folkepartis, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) kan tiltræde de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag, men indstiller dog lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, idet bemærkes, at lovforslaget er et led i et lovkompleks, som

skulle danne grundlag for en videreførelse af byrdefordelingsændringerne. Da dette lovkompleks stort set er opgivet, bør nærværende lovforslag udsættes til behandling i næste folketingsamling sammen med de øvrige love.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) kan ikke tiltræde de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag og indstiller derfor lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Ændringsforslag.

Af *indenrigsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Kristine Heltberg (SF)):

Til § 1.

1) *Stk. 2* udgår.

Til § 2.

2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt *stk.*:
„*Stk. 2*. Ved „amtskommuner“ forstås i øvrigt i denne lov også Københavns og Frederiksberg kommuner.“

(Vedtages ændringsforslag nr. 1 og 2, ændres „kommune“, „kommunen“, „kommunens“, „kommuner“, „kommunerne“, „kommunernes“ og „kommunale“ til: „amtskommune“, „amtskommunen“, „amtskommunens“, „amtskommuner“, „amtskommunerne“, „amtskommunernes“ og „amtskommunale“ i alle paragraffer, dog ikke i §§ 1, 2, 20, 22 og 23.

Endvidere ændres „bopælskommunen“ til: „bopælsamtskommunen“ i § 5, *stk. 1*, nr. 2,

i § 5, stk. 5, (2 steder), i § 8, stk. 1, (2 steder), og i § 16, stk. 4).

Til § 6.

3) Paragraffen affattes således:

„§ 6. Til personer, der i medfør af § 5 har ret til vederlagsfri behandling, ydes befordring med ambulance eller særligt sygekøretøj, såfremt deres tilstand gør dette nødvendigt.

Stk. 2. Til de i stk. 1 nævnte personer, der modtager pension efter lov om folkepension, efter lov om invalidepension m.v. eller efter lov om pension og hjælp til enker m. fl., eller hvis ægtefælle modtager hustrutillæg efter lov om folkepension § 11, stk. 2, eller lov om invalidepension m.v. § 12, stk. 2, ydes endvidere befordring eller befordringsgodtgørelse, når befordringen sker med andre befordringsmidler.

Stk. 3. Befordring efter stk. 1 og 2 ydes til behandling på amtskommunale sygehuse og de i § 3 nævnte institutioner samt på andre sygehuse m.v., der ikke henhører under det almindelige amtskommunale sygehusvæsen, såfremt institutionen (afdelingen) af indenrigsministeren er henført til denne bestemmelse.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt bestemmelser om, i hvilke tilfælde der ydes befordring eller befordringsgodtgørelse.

Stk. 5. Når der anmodes om befordring fra et midlertidigt opholdssted, kan hjemtransport efter udskrivning kun forlanges tilbage til det midlertidige opholdssted.“

Til § 8.

4) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2.* Indenrigsministeren kan efter forhandling med vedkommende kommunale organisationer godkende, at udbetaling af befordringsgodtgørelse og løsningen af andre befordringsopgaver i en amtskommune henlægges til kommunernes sociale udvalg, jfr. dog lov nr. 311 om offentlig sygesikring af 9. juni 1971 § 22, på amtskommunens vegne.“

Til § 16.

5) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2.* Forvaltningen af opgaverne efter stk. 1 varetages uden for Københavns og

Frederiksberg kommuner af det i § 2, stk. 1, nævnte udvalg.“

Til § 21.

6) Paragraffen affattes således:

„§ 21. Loven træder i kraft den 1. april 1975, § 00, § 24, nr. 1 og nr. 4, og § 01 dog den 1. juli 1974.

Stk. 2. Lov nr. 237 af 4. juni 1969 om sygehusvæsenet, som ændret ved lov nr. 154 af 31. marts 1973, lov nr. 410 af 13. juni 1973 og ved nærværende lov, ophæves den 1. april 1975.“

Ny paragraf.

7) Efter § 23 indsættes som ny paragraf:

„§ 00. I lov nr. 237 af 4. juni 1969, som ændret ved lov nr. 154 af 31. marts 1973 og lov nr. 410 af 13. juni 1973, affattes § 7 b således:

„§ 7 b. Til personer, der i medfør af § 7 a har ret til vederlagsfri behandling, ydes befordring med ambulance eller særligt sygekøretøj, såfremt deres tilstand gør dette nødvendigt.

Stk. 2. Til de i stk. 1 nævnte personer, der modtager pension efter lov om folkepension, efter lov om invalidepension m.v. eller efter lov om pension og hjælp til enker m. fl., eller hvis ægtefælle modtager hustrutillæg efter lov om folkepension § 11, stk. 2, eller lov om invalidepension m.v. § 12, stk. 2, ydes endvidere befordring eller befordringsgodtgørelse, når befordringen sker med andre befordringsmidler.

Stk. 3. Befordring efter stk. 1 og 2 ydes til behandling på kommunale sygehuse og de i § 9 nævnte institutioner samt på andre sygehuse m.v., der ikke henhører under det almindelige kommunale sygehusvæsen, såfremt institutionen (afdelingen) af indenrigsministeren er henført til denne bestemmelse.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt bestemmelser om, i hvilke tilfælde der ydes befordring eller befordringsgodtgørelse.

Stk. 5. Når der anmodes om befordring fra et midlertidigt opholdssted, kan hjemtransport efter udskrivning kun forlanges tilbage til det midlertidige opholdssted.“

Til § 24.

8) Paragraffen affattes således:

„§ 24. I lov nr. 282 af 7. juni 1972 om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, som ændret ved § 2 i lov nr. 154 af 31. marts 1973, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 4 og 5, ophæves, og som nyt stk. 4 indsættes:

„Stk. 4. De i lov om sygehusvæsenet fastsatte regler om vederlagsfri behandling og undersøgelse på sygehuse m.v., om befordring eller befordringsgodtgørelse i forbindelse hermed og om klageadgang finder efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse tilsvarende anvendelse med hensyn til de i stk. 1-3 omhandlede ydelser.“

2. I § 7, stk. 1, udgår „§ 18 i“.

3. § 12, stk. 1, ophæves.

4. § 12, stk. 2, ophæves.“

Ny paragraf.

9) Efter § 24 indsættes som ny paragraf:

„§ 01. I lov nr. 287 af 23. maj 1973 om bekæmpelse af kønssygdomme ophæves § 2, stk. 2 og 3, og § 8, stk. 3.“

Bemærkninger.

I. *Almindelige bemærkninger.*

Ændringsforslaget tilsigter med virkning fra 1. juli 1974 en regulering af den ret vide adgang til befordring eller befordringsgodtgørelse i forbindelse med behandling på det offentlige sygehusvæsen, der har bestået siden 1. april 1973. Hovedtrækket i forslaget er, at der fremtidig kun bliver adgang til gratis ambulancetransport eller transport i særligt sygekøretøj. Dog er der ikke for folkepensionisters og invalidepensionisters vedkommende tilsigtet en ændring i forhold til de bestående regler. I øvrigt foreslås indenrigsministeren tillagt bemyndigelse til at fastsætte, i hvilke andre tilfælde befolkningen har adgang til befordring. Forslaget må ses i sammenhæng med den begrænsning i det offentliges forpligtelse til at yde befordringsgodtgørelse til besøg hos praktiserende læger og speciallæger, der er foreslået i det af socialministeren fremsatte forslag til ændring af lov om offentlig sygesikring.

Forslagets gennemførelse vil medføre en vis administrativ lettelse for sygehusvæsenet

og for de sociale udvalg i primærkommunerne, der medvirker ved administrationen af befordringsordninger. Det skal nævnes, at man også under arbejdet vedrørende dobbeltadministration har peget på muligheden af en regulering af befordringsretten med henblik på at opnå administrative forenklinger.

Det skønnes på tidspunktet for lovforslagets udarbejdelse ikke muligt at skønne sikkert over, hvilke besparelser forslaget vil medføre for amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner, idet der endnu ikke foreligger tilstrækkeligt regnskabsmateriale for 1973-74.

Endelig stilles der ved ændringsforslaget forslag om ændring af sygehuslovens hidtidige terminologi for de kommuner, som sygehusforpligtelsen påhviler.

II. *Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.*

Til nr. 1-2.

Det foreslås fremtidig i sygehusloven at anvende ordet „amtskommune“ som fællesbetegnelse også for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Til nr. 3.

Efter de gældende regler i sygehusloven er der ret til befordring eller befordringsgodtgørelse med det efter forholdene billigste forsvarlige befordringsmiddel for alle patienter, som har ret til vederlagsfri behandling, til indlæggelse, ambulant behandling, undersøgelse m.v. på sygehus, rekonvalescenthjem, fødeklinikker samt en række institutioner uden for det kommunale sygehusvæsen, f. eks. Rigshospitalet og statshospitalet for sindslidende.

Efter forslaget til ny § 6, stk. 1, jfr. stk. 3, vil der blive ydet befordring med ambulance eller særligt sygekøretøj („sygetransport I“) i samme omfang som hidtil.

Efter forslaget til stk. 2 vil der herudover blive ret til befordring eller befordringsgodtgørelse til folkepensionister, invalidepensionister og enkepensionister m. fl. også i tilfælde, hvor der benyttes andre befordringsmidler, f. eks. hyrebil eller offentlige befordringsmidler. For denne gruppe patienter indebærer nyordningen således ikke indskrænkninger i forhold til den gældende ordning.

I stk. 4 foreslås det, at indenrigsministe-

ren i øvrigt skal fastsætte bestemmelser om, i hvilke tilfælde der ydes befordring. Reglen tænkes anvendt til at bestemme, at der ydes befordring til institutioner, der er beliggende ud over en vis afstand fra patientens bopæl eller midlertidige ophold. Der tænkes i denne forbindelse på en grænse på 30 km. Baggrunden for reglen er, at det må anses for rimeligt at yde befordring til personer i områder med relativt lang vej til sygehuset, ligesom reglen vil medvirke til, at der ikke påføres befolkningen merudgifter, når der f. eks. som led i sygehusplanlægningen træffes beslutning om, at visse behandlinger kun skal ydes på et enkelt sygehus, eventuelt på en landsdelsspecialafdeling.

Endvidere vil der blive fastsat regler om befordring mellem sygehusvæsenets institutioner i overensstemmelse med hidtidig praksis også forud for den gældende befordringsordning.

Endelig tænker man sig regler om befordring til visse ambulante efterbehandlinger, dagpatienter og weekend-hjemsendelse efter sygehusets anmodning.

Reglen i stk. 5 svarer til § 7 b, stk. 4, i den gældende lov og § 6, stk. 4, i lovforslaget.

I øvrigt er der ikke tilsigtet ændringer i befordringsreglerne. Det vil som hidtil være muligt lokalt at etablere ordninger, hvorefter de sociale udvalg i primærkommunerne udbetaler befordringsgodtgørelse eller deltager i løsningen af andre befordringsopgaver på vedkommende sygehuskommunes vegne. Der skal her peges på, at udbetaling af befordringsgodtgørelse til pensionister eventuelt kan henlægges til de sociale udvalg.

Til nr. 4-5.

Ændringerne er en konsekvens af den ændrede terminologi, jfr. nr. 1-2.

Thomas Have (S).

Henning Jensen (S).

Søren Jensen (S).

Egon Jensen (S),
formand.

Poul Mortensen (S).

Brøndsted (V).

Aksel Pedersen (V).

Gunner Baunsgaard (RV).

Edele Kruchow (RV).

Hagen Hagensen (KF).

H. C. Toft (KF).

Jes Schmidt (CD).

Bracher (KrF).

Nøhr Frandsen (FP).

Bodart (FP).

Lindholt (FP).

Kristine Heltberg (SF).

Til nr. 6.

De nye regler om befordring foreslås at træde i kraft den 1. juli 1974, jfr. herved navnlig ændringsforslag nr. 7 vedrørende den gældende sygehuslov.

Til nr. 7.

Forslaget svarer til indholdet af ændringsforslag nr. 3 og er medtaget, for at de nye befordringsregler også kan blive indsat i den gældende sygehuslov og træde i kraft den 1. juli 1974.

Til nr. 8.

Det foreslås, at reglerne i lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp om befordring, personkreds m.v. i højere grad end hidtil formuleres som en henvisning til sygehuslovens ordning. Dette vil medføre, at der fra 1. juli 1974 ved svangerskab og fødsel ud over eventuel ambulancetransport m.v. kun er adgang til befordring eller befordringsgodtgørelse ved fødsler eller svangerskabshygiejneundersøgelser hos læger og jordemødre, når kvinden må rejse ud over den afstand, der er fastsat efter sygehusloven. Invalidepensionister vil dog også i disse tilfælde have adgang til befordring i hidtidigt omfang.

Til nr. 9.

I konsekvens af forslagene om begrænsning af adgangen til befordring til sygehusbehandling og til besøg hos praktiserende læger og speciallæger efter sygesikringsloven foreslås en ophævelse fra 1. juli 1974 af reglerne om adgang til befordring eller befordringsgodtgørelse til besøg hos læger, der foretager undersøgelse eller behandling for kønssygdomme.